

Doe ook mee!

'Gezonde leerlingen leren beter'

Besteedt jullie school veel aandacht aan gezond eten, sporten, veiligheid of een ander gezondheidsthema? Dan kun je het vignet Gezonde School aanvragen om te laten zien dat jullie school een gezonde en veilige plek is. 'Je kunt het vergelijken met een sterrenrestaurant,' zegt Esther Slinkman, projectleider vignet Gezonde School bij GGD GHOR Nederland. 'Iedereen kan zeggen dat hij voortreffelijk kookt, maar uit de sterren blijkt dat het ook getoetst is. Zo is het ook met het vignet Gezonde School.'

TEKST MIRJAM JANSSEN

Het vignet Gezonde School is een landelijke erkenning waarmee je laat zien dat jouw school structureel aandacht besteedt aan de gezondheid van leerlingen. Slinkman: 'Het helpt bovendien je beleid en activiteiten vast te leggen en nog wat meer gewicht te geven.' Basisscholen en mbo-instellingen kunnen sinds enige tijd het vignet Gezonde School aanvragen. Sinds 1 september is er ook een vignet Gezonde School voor het voortgezet onderwijs (vo). De populariteit van het vignet neemt snel toe. Het aantal aanvragen steeg het afgelopen half jaar met 70 procent, ruim tweehonderd scholen toonden al belangstelling. Inmiddels hebben 140 basisscholen en drie mbo's een vignet. 'Om het vignet te halen, moet een school voldoen aan de wettelijke eisen (basisvoorwaarden) en aan de criteria voor een van de zes thema's waaruit elke vo-school kan kiezen', legt Slinkman uit (zie kader). Een deskundige van een kennisinstituut bepaalt of een school aan alle eisen voldoet. GGD GHOR Nederland kent vervolgens het vignet toe aan scholen die hun zaken op orde hebben.

Gezonde omgeving

Een van die kennisinstituten is het Voedingscentrum dat samen met de Hartstichting het themacertificaat Voeding toekent. 'Wij kijken of voeding een vast onderdeel uitmaakt van het curriculum', zegt Patricia Schutte, woordvoerder van het Voedingscentrum. 'Gebruikt de school een lesprogramma over voeding? Stimuleert de school een gezonde pauzehap, lunch en traktaties? Heeft de school een gezonde kantine? Staat het voedingsbeleid van de school op papier?' Belangrijk is ook dat een school een hygiënische watervoorziening heeft waar leerlingen water kunnen tappen, zodat ze een gezond en goedkoop alternatief hebben voor fris-

GEZONDE
SCHOOL

Thema's voor een Gezonde School

Een vo-school kan één of meer themacertificaten halen voor:

- Voeding
- Bewegen en sport
- Roken, alcohol- en drugspreventie
- Relaties en seksualiteit
- Psychosociaal welbevinden
- Veiligheid

Meer informatie? www.gezondeschool.nl

drank. 'We hopen dat zoveel mogelijk scholen voor voortgezet onderwijs gaan meedoen, want een gezonde omgeving is erg belangrijk voor leerlingen. Door je school gezond in te richten, beïnvloed je op een positieve manier hun eetgedrag.' Andere kennisinstituten kennen themacertificaten toe voor bijvoorbeeld sport en bewegen, veiligheid of psychosociaal welbevinden.

Sociale gezondheid

Volgens Slinkman van GGD GHOR Nederland betekent de aanvraag van een vignet niet dat de school zich veel extra werk op de hals haalt. 'Wij sluiten aan bij wat er al op een school gebeurt. Het vignet is vooral een hulpmiddel om beleid vast te leggen en aan een integrale aanpak te werken.' Dat geldt bijvoorbeeld voor de vmbo-locatie van de Friese Christelijke Scholengemeenschap Liudger. 'Deze school is al een paar jaar bezig een Gezonde School te worden', vertelt zorgcoördinator Durkje Groen-Tamminga. 'We hebben daarvoor verschillende stappen gezet. Eerst hebben we ouders en leerlingen bij ons voornemen betrokken en geformuleerd wat we wilden. Toen zijn we ieder jaar een onderwerp gaan uitwerken. We hebben de sociale gezondheid aangepakt: hoe gaan we op school met elkaar om? We hebben geïnventariseerd wat er op school al aan werd gedaan. Er gebeurde al veel, maar dat wisten we niet altijd van elkaar. Het voordeel van zo'n aanpak is dat je alles weer op een rij zet. Het jaar daarop hebben we ons gericht op genotmiddelen. Ook hiervoor hebben we een beleid vastgelegd. We zijn inmiddels een rookvrije school met een rookvrij plein. Ten slotte kwam gezonde voeding aan bod, waar we nu nog mee bezig zijn. We werken aan een gezonde kantine. Dit jaar willen we in ieder geval de automaten zoveel mogelijk met gezonde producten vullen en we treffen voorbereidingen voor gezonde pauzehappen. Ook is er inmiddels een watertappunt geplaatst.'

Schouder eronder

Volgens Groen is een gezonde school belangrijk, omdat gezonde leerlingen beter leren. 'Een leerling kan pas echt van de lessen kennismaken als hij of zij gezond is. En dan gaat het om gezondheid in brede zin: fysiek en sociaal. Het is dus van groot belang om daarvoor te zorgen. Daarnaast is gezonde voeding als apart onderwerp belangrijk om te zorgen dat leerlingen op een gezond gewicht blijven.' Scholengemeenschap Liudger heeft inmiddels subsidie gekregen om een gezond schoolplein te ontwikkelen. 'Om de leerlingen te motiveren, willen we bewegings-toestellen plaatsen, meer groen aanleggen en er gezonde producten gaan telen. Ook de omliggende woonwijk kan profiteren van dit nieuwe schoolplein.' De school wil een vignet aanvragen voor de themacertificaten Psychosociaal welbevinden en Roken, alcohol- en drugspreventie. 'Zo'n vignet zorgt dat je er met zijn allen nog eens de schouder onder zet.' Vooral ouders vinden een gezonde school belangrijk, merkt Groen. 'Zij kijken naar de veiligheid en zien graag een gezonde kantine. Sommige leerlingen denken daar nog wat anders over. Die willen graag sigaretten, chips en fris.' Maar die uitdaging pakt de school graag op. Want hiermee bied je leerlingen een betere basis voor hun verdere ontwikkeling.

De samenwerkingspartners van vignet Gezonde School vo zijn:

Voedingscentrum, NISB, VeiligheidNL, Trimbos-instituut, Pharos, Hartstichting, KWF Kankerbestrijding, KVLO, Rutgers WPF, NOC*NSF, Ivoren Kruis, Nationale Hoorstichting, Longfonds, Soa Aids Nederland, RIVM Centrum Gezond Leven, VO-raad, regionale GGD'en en GGD GHOR Nederland